

A Modiano üzemház bejárata

BERLINI TAPASZTALATOK A „TIPIZÁLÁSRÓL” HÁZIASSZONYI SZEMPONTBÓL

A háztartás keretét a ház, amelyben lakunk, a lakás, amelyben élünk, adja meg. A legtöbb külföldi és hazai kislakásnál és lakótelepnél is, a mai gazdasági helyzet mellett, a minél *gazdaságosabb* építkezés a fontos. Örömmel figyelhetni meg Németországban, hogy ott bizonyos tervszerűség és egységes irányelvek szerint az építési terület és építési anyag leggazdaságosabb kihasználásával bizonyos *típusok* szerint épültek az újabb lakóházak. Az egységes elveket és építkezéseket természetesen alapos megfigyelések és vizsgálatok előzték meg.

Németországban, a tipizált házak *konyhatervrajzánál*, különösen tekintetbe vették a német háziasszony gyakorlati tapasztalatait és kívánalmait, és ez is hozzájárult a *típus-házak tökéletesítéséhez*, valamint ahhoz, hogy ezáltal a háztartási munka megoldása sokkal *raciónalisabban* vihető keersztül, mint az egyéb házakban.

A *kislakásos házaknál egységes a szobák és mellékhelyiségek mérete, egységes az*

A Modiano üzemház alaprajzai

ajtó- és ablakméret azért, hogy ezeknek egységes tömeggyártásával olcsóbbodást érhessenek el a házépítésnél és olcsóbban lakhassanak a lakók.

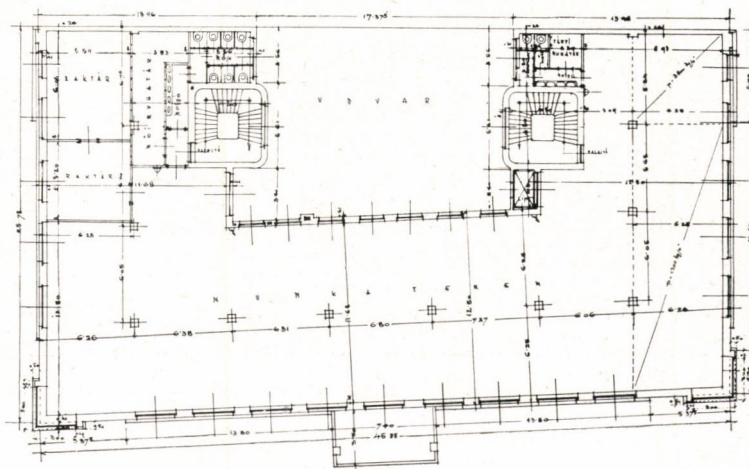
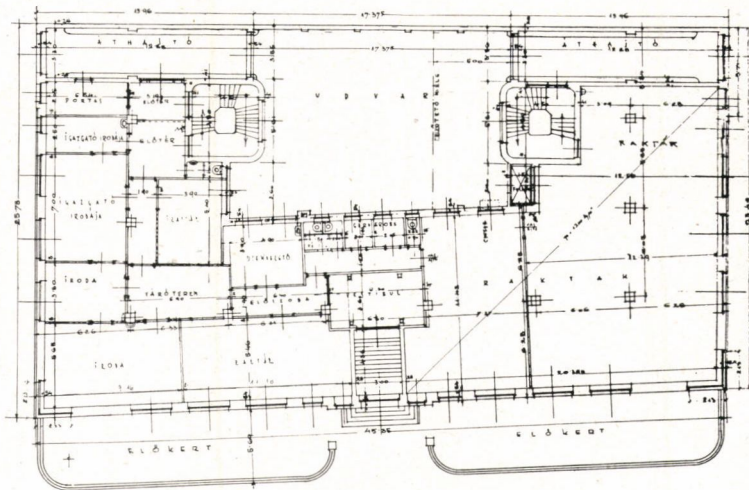
A tipizált házaknál, amint ezt legutóbban Berlinben volt alkalmam láthatni, általában az az irányelv, hogy a háló- és lakószobák lehetőség szerint déli, vagy délkeleti fekvésűek, a konyha és egyéb mellékhelyiségek pedig északi vagy északkeleti fekvésűek legyenek.

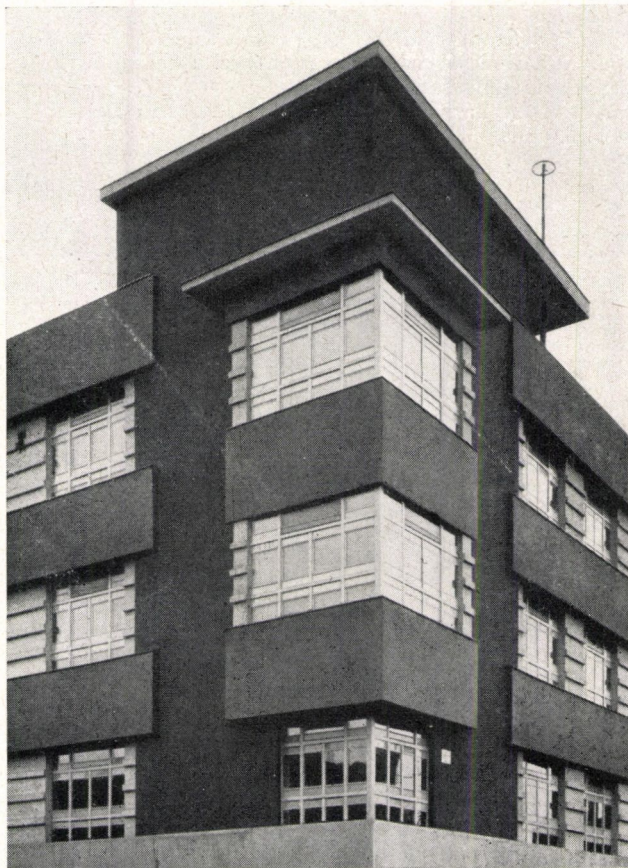
A *tipizálás* azonban nemcsak a lakás építésére és beszállására, hanem a *bútorokra* is vonatkozik. Ezeket is egységes, *jól kipróbált formák és méretek szerint* gyártják és mert egyszerűek formában, anyagban, gondozásukat is megkönnyítik a háziasszonyoknak, mert gyorsan tisztántarthatják azokat. A bútorok *egységesítése* olcsóbbodást is eredményez, mert ha egyszerre, egyforma anyagból, egységes kivitelben, nagymennyiségűt gyártanak, ez természetesen *olcsóbbá* teszi a bevásárlást is.

Sokszor hallok háziasszonytársaimnak ama véleményét, hogy ily „tömeggyártású bútor”-ra nem reflektálnak! Hogy ezáltal a lakások mind unalmasak és lélek nélkülivé válnak! Akinek azonban alkalmá volt megfigyelnie azt, hogy egy és ugyanazon bútorzattal, kellő ízléssel és főleg szeretettel, *hányleképpen* lehet lakályossá tenni az otthon, az kénytelen az előbb említett előítéletre rációfolni.

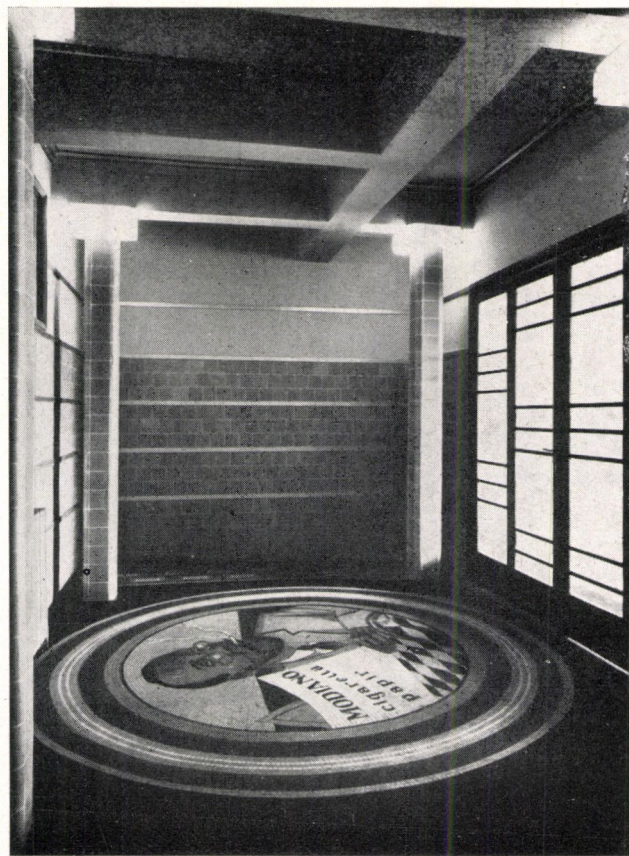
Hiszen a bútorzat a lakásberendezésnek csupán egy része. Egy „*otthon*” jellegzetes berendezése azonban nem az asztal, a székek, a szekrények, az ágyak stb. formáitól függ, hanem igenis függ attól a *lélektől*, attól az egyéntől, aki azt tartozékaival együtt berendezzi. Talán semmiben sem érvényesül a háziasszony ízlése, találékonysága és ügyessége jobban, mint éppen az elrendezésben!

Megjegyzem, hogy nem szabad abba a tévedésbe esnünk, mintha a tipizálást az anyag jóságának a „rovására” menne. Ha a tipizálás előfeltételeit megadjuk, vagyis kilátás van arra, hogy vásárolni fogják, akkor

Kettős üvegezésű ablakok. Pick Ede Utódai cégtől

Modiano üzemház részletei: Sarokrészlet. Előcsarnok. Lépcsőház. Préselt vasajtók és rácsmunkák Pick Ede Utódai cégtől
Teilansichten der Modiano-Fabrik.

alapanyaguk csak jóminőségű, kidolgozásuk csak elsőrendű lehet és fel kell venniük a versenyt az egyes számban gyártott áruval, azzal a különbséggel, hogy annál sokkal olcsóbb!

A magyar háziasszonyoknak — saját jól felfogott érdekükben is — meg kell érteniük és pártolni a hazánkban is már szép lassan, de mégis fel-felbukkanó „tipizálási” és a „háztartás racionalizálását” célzó mozgalmat. Hogy mennyire nagy fontosságot tulajdonítanak e mozgalomnak nemcsak nemzetgazdasági és nemzetközi vonatkozásban is az egész világon, azt legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a folyó évben *Amsterdamban* egy „Racionalizálási Kongresszus” lesz. Magyarország — reméljük — itt az ipari és kereskedelmi racionalizáláson kívül beszámol majd a Magyarországon a „háztartás racionalizálása” érdekében kifejtett munkájáról is, amelyben nagy része van a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetségének a „Háztartás racionalizálása” és a „tipizálás” érdekében kifejtett több esztendő munkájával is, melyet hazánkban ez a szövetség részéről indított meg a háború után, alapos külföldi tanulmányok tekintetbevételével és a hazai viszonyokra való alkalmazás mellett.

Ha pedig a magyar háziasszony háztartása vezetésénél szakít maradiságával s iparkodik háztartási szak tudását és látkörét modern irányban bővíteni, csakis az így megtakarított ereje és ideje teszi lehetővé azt, hogy *kultúréletet* élhessen és kultúrívője legyen családján keresztül a magyar társadalomnak és a magyar nemzetnek egyaránt!

Stumpf Károlyné

Nagy örömmel közöljük a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége Háztartási Szakosztálya elnöknőjének e cikkét, amelyből azt látjuk, hogy mindazok a problémák, amelyeket a Tér és Forma immár egy fél évtizede állandóan napirenden tart, most már eljutottak azon körökig, amelyek tulajdonképpen elsősorban volnának hivatva gondolataink megvalósításának szorgalmazására. Özv. Stumpf Károlyné ezen általános jelentőségű rövid kis írása után reméljük, hogy a jövőben is közre fog működni lapunkban és pedig egyes részletkérdéseknek beható ismertetésével. Szerkesztő

